

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

Kendelser

Bekendtgørelser

Dispensationer: sidst i filen med den nyeste til sidst

Bekendtgørelse om Fredning af Forstranden Øst og Vest for Hirtshals

Efter indstilling af Naturfredningsraadet bestemmer Statsministeriet herved i Henhold til § 28 i Lov nr. 140 af 7. Maj 1937 om Naturfredning, at Forstranden Øst og Vest for Hirtshals indtil Horne Sogns Grænse mod henholdsvis Asdal og Tornby Sogne, Hjørring Amt, fremtidig skal være fredet, saaledes at de her henliggende saavel smaa som store Sten fra Istiden ingen Sinde maa fjernes, flyttes, kløves, undergraves eller paa anden Maade gøres til Genstand for noget Angreb, som kan paavirke den Naturtilstand, hvori de hidtil har henligget.

Overtrædelse af nærværende Bekendtgørelses Bestemmelser straffes i Overensstemmelse med § 34 i Lov om Naturfredning.

Denne bekendtgørelse træder straks i Kraft.

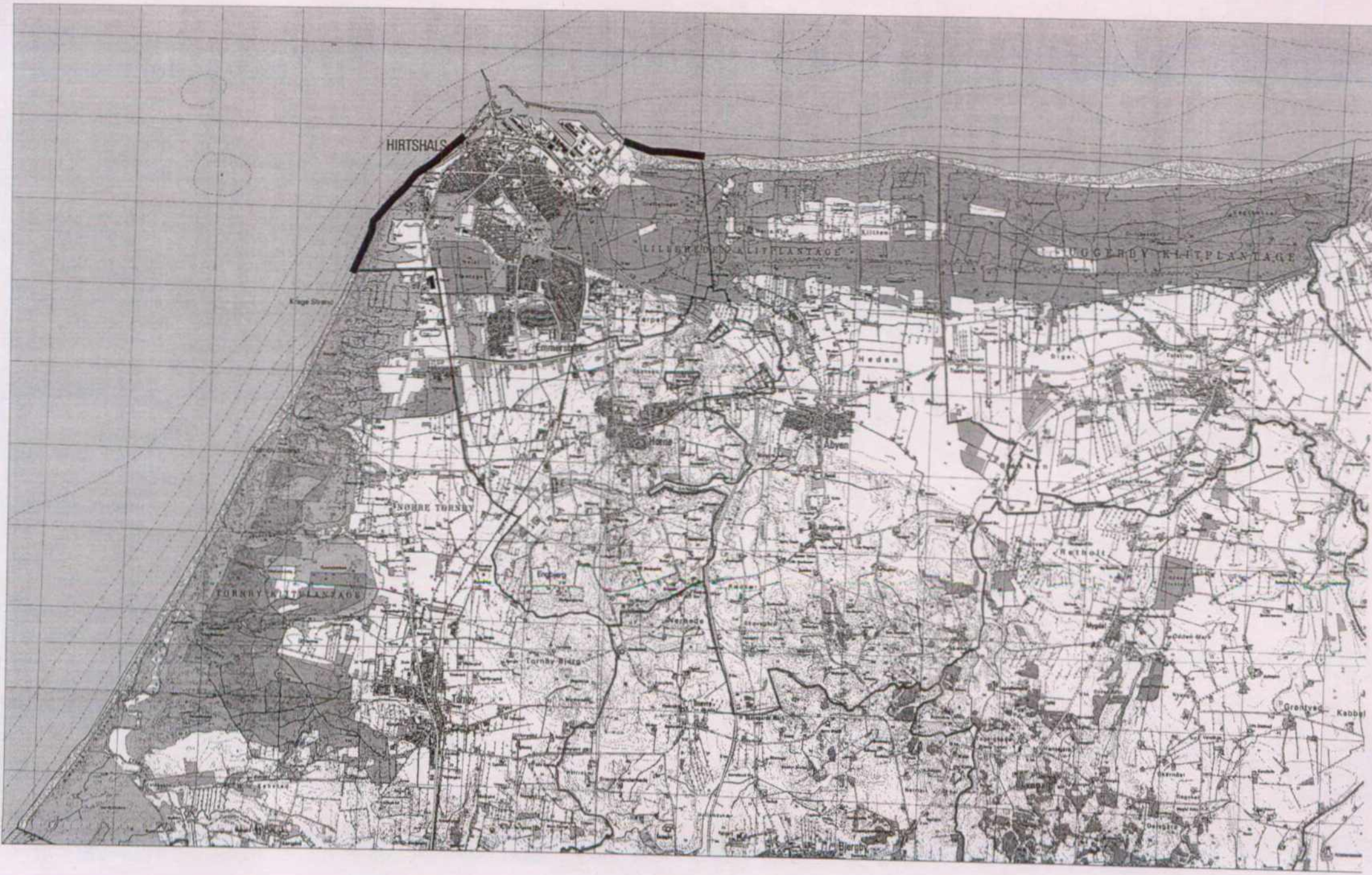
Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab.

Statsministeriet, den 23. juli 1947.

Knud Kristensen.

/Arup

Ingen

Fredningsnævnet
for
Hjørring Amt.

Den 19. November 1945.
F.Nr.87/1945.

Idet hoslagt fremsendes Udskrift af Forhandlingsprotokollen for Naturfredningsnævnet for Hjørring Amt vedrørende en den 23. Oktober d.A. foretagen Besigtigelse af nogle store Sten udfør Stranden ved Hirtshals, samt Skrivelse af 9. Oktober d.A. fra Horne-Asdal Kommune og Skrivelse af 8. Oktober d.A. fra Auktionsmester N.C. Jensen, Hirtshals, skal man herved henstille til det ærede Amt, at Sagen forelægges Strandkommissionen.

Sthyr.

Til

Hjørring Amt.

Forelægges med Bilag for det høje Ministerium. - Det af Hjørring Amtsraad valgte Medlem af Hjørring Amts Strandfredningskommission er Amtsraadsmedlem Chr. Petersen, Sdr. Harritslev, Hjørring, jfr. Skrivelse herfra af 8. Juni 1937 (J.Nr. 1937-7-13).

Hjørring Amt, den 24. November 1945.

E. B.

Navn ulæselig

Statsministeriet.

En Udtalelse over Sagen udbedes.

Statsministeriet, den 11. December 1945.

U D S K R I F T
af
FORHANDLINGS-PROTOKOLLEN
for
NATURFREDNINGSNEVNET FOR HJØRRING AMT.

.....

Aar 1945 den 23. Oktober holdt Fredningsnevnet Møde i
Hirtshals.

Til Stede var Formanden, Dommer Sthyr, og Amsraadsmed-
lem Chr. Petersen samt Fisker Martin Tophøj.

Til Behandling forelæs et Andragende fra Horne-Asdal
Sogneraad om Fredning af nogle store Sten ud for Stranden ved
Hirtshals.

Der fremlagdes:

- A. Skrivelse af 9. ds. fra Horne-Asdal Sogneraad.
 - B. Skrivelse af 3. ds. fra Auktionsmester N. C. Jensen, Hirtshals
- Auktionsmester N. C. Jensen var mødt og foreviste de i
Skrivelsen nævnte Sten for Nævnet.

Nævnet var enig i, at disse Sten burde søges bevaret frem
i Tiden og besluttede at rette Henvendelse til Amtet for at faa
Sagen forelagt Strandfredningskommissionen.

Sagen udsat.

Mødet hævet.

Sthyr.

Chr. Petersen

Martin Tophøj.

Udskriftens Rigtighed bekræftes.
Frederikshavn, den 19. November 1945.

Sthyr.

2 bevarede Sten vedfor Stranden ved Hirtshals.

Auktionsmester Jensen oplyser herom:

- danner(1) Hesten paa Stenrevet i dettes sydlige Ende (ved Fyret)
Sten-
ke som(2) Kollingen paa Stranden indenfor 1).
men
- 3) Den røde Sten tidligere paa Stranden, sprængt i 1880'erne. Stumperne ligger i Havet (der eder sig ind i Kysten efter bortfjernelsen af Rev og Sten til Havnebygningen).
- 4) Den røde Kasse tidligere, men er nu fjernet
- 5) Hirtshals Grubeis Sten 100 m ude i Havet paa 3 m Vand, 400 m Vest for Havnen. Ved daglig Vande rager den op over Havet.
- 6) Hestestenen er fjernet
- 7) Ivres Kirke - -
- 8) Resten lidt det for Emmerbæk, 150 m fra Land paa o. 3 m Vand. Ved daglig Vande ca. 1 m over Havet.
- 9) Den grønne Kasse i Engen ved Plantagen det for Emmerbæk. Det næste af Stenen er under Jorden.

Auktionsmesteren foreslår i al Fald Nr. 1, 2, 8 og muligvis Nr. 5 fredet, dels af historiske Hensyn, dels fordi de tjener og fremdeles vil kunne tjene til Orientering for Fiskere og Befolk.

Hirtshals Kommune foreslår af samme Grunde særlige endem bevarede Sten fredet.

Drengenevnet for Hirtshals Amt anbefaler Segnerådets Indstilling.

Statsministeriet har derefter sendt Rådet en en Udtalelse.

Beskrivelse,

af store Sten, hvortil knytter sig Sagn, paa Horne Strand.

Ifølge Aug.F.Schmidts Optegnelser i Vendsysselske Aarbøger 1928-29, findes i Hjørring Amt 41 optegnede, dels navngivne Sten. Paa Horne Strand, ved Pynten omkring Fyret, ligger eller har ligget 9 navngivne Sten som er følgende:

1. "Hesten" er en høj Sten, som paa Afstand og fra en vis Side ligner en Hest, er beliggende i den sydlige Ende og i Udkanten af Stenrevet, som ragende op over Havfladen, strækker sig langs Kysten omkring Fyret.
2. "Kællingen", som ligger paa Stranden lige ind for "Hesten" og disse to Sten over hinanden danner "Med" til Stengrundene (Fiskegrundene) bl.a. "Brødegrund". Paa det nordlige Hjørne af Stenen findes en Formation som kan ligne et Ansigt, hvor dog "Næsen", ved Vandalisme er beskadiget. Sagnet siger, at en Kælling, saaledes er bleven forstenet, som Straf, fordi hun vilde lokke Søfarende i Strandrøveres Vold.
3. "Den kløvede Sten", som antagelig tidligere har haft et andet Navn, laa, indtil for ca 15 Aar siden, paa Stranden, lidt øst for Kællingen. Den blev i 1880erne sprængt for at udarbejdes til en Vejtromle, men Sprængningen mislykkedes, Stumperne af den ligger nu ude i Havet, idet Havet stadig æder sig ind i Landet, efter at Stranden og Revet i Havet, under Havnebygningen, blev rensed for de beskyttende Sten. En Vandalisme som burde været forhindret, da det kun var et Præstigespørgsmaal, at anvende disse Sten, som kunde været anskaffet andet Steds fra til mange Gange billigere Priser.
4. "Den røde Ko" laa lidt østligere, eller lidt Vest for Kabelhuset. Den var ogsaa "Med" til Fiskegrundene, men blev tillige med flere store og smukke Sten fjernet under Havnebyggeriet.
5. "Mikkel Grønhøjs Sten" er beliggende ca 100 m ude i Havet og ca 400 m Vest for Havnen paa ca 3 m Vand. Ved daglig Vande rager

dens Ryg op over Havfladen. Dens Navn afledes af følgende Sagn: En Fisker, Mikkell Grønhøj, der i Taage vilde sætte Bøkker (Krogliner) og mente at sætte dem udefter, satte dem i en Rundkreds og kom tilbage til Stenen igen.

6. "Naagstenen", var en stor Granitsten, som laa paa Hirtshals Østerstrand, i det Omraade som nu er indrammet af Havnens og er saaledes fjernet.

7. "Ivers Kirke" var i sin Tid beliggende et Stykke Øst for Naagstenen. Den skal være bleven sprængt ca 1874 og hugget til Fliser og Trappesten, hvoraf en Del skal findes i Hjørring. Muligvis er de Fliser som ligger i Hotel Skandinaviens Vestibule forarbejdet af denne Sten. Jeg har været i Besiddelse af et Stykke af denne Sten og dens Bonitet lignede Bornholmsk Sandsten. Sagnet siger, at en Fisker, Iver, hver Morgen knælede ved Stenen og bad for de Søfarende.

8. "Emstenen" er beliggende lidt øst for Emmersbæks Udløb i Havet, ca 150 m fra Land paa ca 3 m Vand. Det er en stor, smuk, rund Sten, som ved daglig Vande rager ca 1 m over Havfladen og ses i lang Afstand. Sagnet siger, at en Jomfru har slynget den herover fra Norge i et Silkebaand.

9. "Den graa Ko" ligger i Engen ved Plantagen øst for Emmersbæk. Det meste af den store Sten er under Jorden og paa Afstand ligner den en liggende Ko. I ældre Tid var det Skik, at de Unge fra Kjøl og Lilleheden satte hinanden Stævne her. Efter Sagnet skal den, ligesom Emstenen og Naagstenen være kastet hertil fra Norge.

Der findes endnu en Del navngivne Sten liggende i Havet, men af de 9 nævnte Sten, er der saaledes kun 5 tilbage og to af dem, Hesten og Kællingen, var sikkert ogsaa bleven fjernet, hvis ikke jeg i sin Tid havde gjort Havnens Bygmester, Ingeniør Fibige opmærksom paa Stenenes historiske Værdi og mit Ønske om at skaane Stenene, blev straks imødekommet.

Af disse Sten, som er tilbage, mener jeg, at ialfald Hesten, Kællingen, Emstenen og muligvis Mikkell Grønhøjs Sten, bør fredes, dels af historiske Hensyn og dels fordi de fra Arilds Tid har været, er, og frem i Tiden kan være til Orientering for Fiskere og Søfolk.

Hirtshals, den 8. Oktober 1945.

N. C. Jensen

513/WJ - 0010

B e k e n d t g ø r e l s e
om Fredning af Forstranden Øst og Vest for Hirtshals.

Efter Indstilling af Naturfredningsraadet bestemmer Statsministeriet herved i Henhold til § 28 i Lov Nr. 140 af 7. Maj 1937 om Naturfredning, at Forstranden Øst og Vest for Hirtshals indtil Horne Sogns Grænse mod henholdsvis Asdal og Tornby Sogne, Hjørring Amt, fremtidig skal være fredet, saaledes at de Her henliggende saavel smaa som store Sten fra Istiden ingensinde maa fjernes, flyttes, kløves, undergraves eller paa anden Maade gøres til Genstand for noget Angreb, som kan paavirke den Naturtilstand, hvori de hidtil har henligget.

Overtrædelse af nærværende Bekendtgørelses Bestemmelser straffes i Overensstemmelse med § 34 i Lov om Naturfredning.

Denne Bekendtgørelse træder straks i Kraft.

Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab.

Statsministeriet, den 23. Juli 1947.

Rued Christensen / Arup

12 Juni

47.

85/47
(511)

Statsministeriet.

Sag: Store Sten udfør Stranden ved Hirtshals (82^b/47).

Raadet tillader sig at udtale følgende:

Hirtshals er det nordligste Sted paa Lysten, hvor det gamle Land naar ud til Havet, til begge Sider omgivet af senere Strandsletter, hvor der ikke findes store Sten. Det er derfor af en vis almen Interesse at bevare disse karakteristiske store Sten, der til Gengæld beskytter Landet og Havnen. Ogsaa rent kystsikringsmæssigt er Stenene af Værdi.

Raadets Udkast er formet i Overensstemmelse med tidligere Bekendtgørelser vedrørende tidligere Fredninger, jfr. saaledes Stenene omkring Vorskø og i Stavns Fjord, og Raadet maa derfor henstille. at Bekendtgørelsen udarbejdes i Overensstemmelse med Raadets Forslag.

P. R. V.

Statsministeriet.

Idet man hoslagt tilbagesender den med Statsministeriets Skrivelse af 11. December F.A. modtagne Sag skal Raadet udtale, at det vil være berettiget udfra saavel naturhistoriske som historiske Interesser at søge de ved Hirtshals liggende store Sten fredet. hvorefter man fuldt ud kan slutte sig til det af Horne-Asdal Sogneraad fremsatte, af Fredningsnævnet for Thisted Amt billigede Forslag til Fredning.

F.R.V.

N. C. JENSEN
Fiskeauktionsmester

Hirtshals, den 18. oktober 1947.

Naturfredningsområdet.
København.

Modtaget Rådets Skrivelse af 13 ds.
med 2. Betydning af Skriften og skal jeg ang. Den
gode Hv' meddele at ved Fredningsrådets
Besse her d. 2. Maa 1947 var Frunden til, at Den
gode Hv' ikke blev besvaret den at Heuen var
beliggende inden for det Område som af Tysker-
ne kaldes ? Båttori og da dette Område paa
dovorende Tidspunkt var ved udgangspunkt paa
Fr. af Menetare Pjotrads-spærring o. m. a. op-
gaves det at besyge Heuen. Jeg har, efter at
have modtaget Rådets Skrivelse oplyst He-
del og kan oplyse, at efter at jeg for flere Aar
siden var paa Heled, har tordensmonnet hoved
sig en Del omkring Heuen, saaledes, at det
nu ikke er ret meget at se af den. Derfor har
sikker Tyskernes Røderi det omkring ogsaa
været Medverkende. Heuen ligger lige udenfor
Heuden af en Eng i Lilleheden Hestplantage hvor
der er Bevoksning af højt Græs, Tjørn og lidt lav
Bjergbyrplantage. Heuen er ikke længere let
at opdage og da det vist sjældn kommer Folk

N. C. JENSEN

Fiskeauktionsmester

Hirtshals, den

fraa disse. Liges er det maaske et Spørgsmaal om
det er Formaalet henlykt at brode den. Dog, at He-
men i sin Tid har vist Opmærksomhed er givet, i-
det den er angivet paa gamle Generalskabs kort

Efter gamle Udsegn skal Heimen være meget
stor og det er sikkert ogsaa betydeligt, idet der
det nænsaldende Hed man være meget dybt til
Heret, hvorefter den jo bygges. Maaske burde
der graves lidt jord og ryddes op omkring Hei-
men, saaledes at den blev synlig som Høhus
men dertil skal vel have betydelig af Hest-
væsenet.

Erhødigst
N. C. Jensen.

Statsministeriet.

Statsministeriet udstedte under 23' Juli d.A. Bekendtgørelse om Fredning af Forstranden Øst og Vest for Hirtshals.

I Bekendtgørelsen var Stenen "Den graa Ko", beliggende i Engen ved Plantagen Øst for Emmersbæk, ikke omfattet af Fredningen, hvorhos Rådet anmodede om en fornyet Bekendtgørelse ogsaa omfattende "Den graa Ko".

Statsministeriet har herpaa under 16/9 svaret, at den omtalte Sten ved Fredningsudvalgets Besigtigelse (2/5-1947) ikke har kunnet påvises.

Foranlediget heraf har Rådet søgt Oplysninger paa Stedet, og man har modtaget Underretning om, at Stenen findes, men at den ikke længere er let at opdage, og at der sjældent kommer Folk paa disse Steder.

Naar Sagen forholder sig saaledes, og det yderligere er oplyst, at Stenen ligger paa et af Klitvæsenet øjet Areal, har Rådet vedtaget at frafalde ønsket om Fredning af den, men man har i samme Anledning henvendt sig til Klitvæsenet med Anmodning om at drage Omsorg for, at Stenen bevares.

Det kan tilføjes, at Stenen altsaa ligger udenfor det af Statsministeriets Bekendtgørelse omfattede Areal.

P. R. V.

Klitdirektoratet

Vejers pr. Oksbøl, den 3. Februar 1948.

Tlf. Vejers 6

Postkonto Nr. 11031

T/C.

45/V8
(511)

Til

Naturfredningsraadet,

Torvegade 21, K.

Som Svar paa Naturfredningsraadets Skrivelse af 17. December 1947 - J.Nr. 35/47 (511) - vedrørende Fredning af Stenen, "Den graa Ko", i Lilleheden Klitplantage meddeles, at Klitdirektoratet meget gerne vil frede Stenen og rydde op omkring den, saa den bliver mere synlig.

Genpart af Skrivelse af D.D. til Ugerby-Lilleheder Klitplantage vedlægges.

P. Thaarup

Klitdirektoratet

Vejrs pr. Oksbøl

3. Februar 1948.

T/C.

Til

Ugerby-Lilleheden Klitplantage.

Under Henvisning til Skrivelse af 31. Januar d.A. foranlediget af Naturfredningsraadets Henvendelse af 17. December 1947 - J.Nr. 35/47 (511) - om Fredning af Stenen, "Den graa Ko" i Lilleheden Klitplantage, meddeles herved at Stenen ikke paa nogen Maade maa beskadiges, men fremtidig skal fredes, og at der skal foretages oprydning omkring den, saa den bedre kan ses.

Udgiften herved føres paa konto 7.g.

Denne Skrivelse indlægges under Journal Nr. 5 i Plantagens Arkiv.

Udtalelse om areal til tungmetalbelastet havneslam ved Hirtshals statshavn.

Driftplankontoret har fremsendt ovennævnte sag om salg af en del af Lilleheden plantage til Statshavneadministrationen, til brug for anlæg af et tørrebassin til havneslam. Efterfølgende har havneadministrationen anmodet om erhvervelse af yderligere areal i området med henblik på at etablere et tørrebassin til klapmaterialer til brug for motorvejsbyggeri og evt. permanent til råstofindvinding af uforurenede klapmateriale.

Landskabskontoret har ikke særlige bemærkninger for så vidt angår selve bassinerne, men skal gøre opmærksom på, at hele forstranden øst for Hirtshals havn indtil Horne sogns grænse mod Asdal sogn er fredet i h.t. en bekendtgørelse af 23. juli 1947 efter §28 i den dagældende naturfredningslov. I henhold til fredningen må "de her henliggende såvel små som store sten fra istiden ingensinde fjernes, flyttes, kløves, undergraves eller på anden måde gøres til genstand for noget angreb, som kan påvirke den naturtilstand/, hvori de hidtil har henligget". Kopi af bekendtgørelsen vedlægges sammen med de vigtigste akter fra fredningssagen.

Landskabskontoret har, da fredningen væsentligt har geologiske aspekter, forespurgt Hav- og råstofkontoret om de geologiske værdier i.f.m. fredningen. 12. kontors udtalelse vedlægges.

Det på baggrund heraf Landskabskontorets vurdering, at f.eks. indpumpning fra oprensningsskibe eller anlæg af udløbsledning kan stride mod den nævnte fredning, men at karakteren af de geologiske interesser, således som de fremgår af 12. kontors udtalelse omvendt ikke berettiger til at nægte afhændelse til det ønskede formål eller en ændring af fredningen. Landskabskontoret skal dog gøre opmærksom på, at statshavneadministrationen, når omfanget af anlægsarbejder og aktiviteter kendes nærmere i forbindelse med et konkret projekt, i givet fald må anmode Skov- og Naturstyrelsen om en dispensation fra fredningen, hvis denne berøres.

Udfra mere generelle, landskabelige synspunkter, finder Landskabskontoret, at de ønskede anlæg bør flyttes så langt væk fra kysten som muligt, a.h.t. at bevare mest mulig upåvirket strandareal. Henvisninger til kommende havneudvidelse, som jo ikke er besluttet, bør ikke tillægges vægt heroverfor.

Landskabskontoret skal afslutningsvis for kuriøsitetens skyld gøre opmærksom på de vedlagte kopier af breve fra det daværende Klitdirektorat, hvor der gives tilsagn om at beskytte den store sten "Den grå ko". Det er oplyst, at denne sten ikke længere kan findes, men i henhold til de geodætiske kort, skulle den være

beliggende inden for de arealer, de tidligere er erhvervet af
Statshavneadministrationen.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ole Jappe', written in a cursive style.

Ole Jappe

Geologisk set

Efter hvad jeg kan se på mine kort og tekster, men uden besigtigelse:

Området syntes at været hævet havbund og strandflade fra stenalderhavet og senere. Overpræget af klitter.

Et stykke inde møder man den gamle kystlinje mod højerliggende ældre aflejringer fra Yoldiahavet og gamle istidsaflejringer.

Den hævede havbund og strandplanet øst for Hirtshals er præget af et stort antal fritliggende større sten, som det nordligeste punkt langs den jyske vestkyst. Især en god håndfuld meget store sten har tiltrukket sig opmærksomheden og bl.a. fungeret som sømærker. Fredningen har taget udgangspunkt i disse store sten af naturhistorisk og kulturhistorisk interesse.

Stenene er dannet ved frispøling af finere partikler fra morænerne i istidslandskabet og fra spredte sten i Yoldiaaflejringerne. Tilsvarende stenstrøninger ses f.eks. på Læsø, se Geologisk set fig. 7.3 og 7.6. En frispulet stenhorisont og sten på stranden syd for Hirtshals kan ses på fig. 9.3 i Geologisk set.

En usikkerhed ved denne tolkning er, at stenalderhavets aflejringer fortsætter fra kysten et par kilometer ind i land før man møder den gamle kystlinje. Alternativet kan da være, at stenene er transporteret rundt om Hirtshals pynt (før havnen blev bygget) og aflejret på et voksende strandplan øst for pynten.

Under alle omstændigheder er stenstrøningen et interessant træk, som er beskyttelsværdigt. Ønsket må være en lang åben strækning, hvor stenstrøningen med spredte meget store sten kan overskues. Enkeltliggende, evt. delvist skjulte, særlige store,

sten er i højere grad pittoresk.

Med hensyn til det aktuelle område vil jeg vurdere, at indpumpningsanlægget kan bygges uden større problemer med hensyn til de geologiske interesser. ||

Generelt har anlægget af havnen allerede påvirket kystzonen så alvorligt, at et nyt tilbagetrukket anlæg lige øst for havnen ikke byder på store problemer. ||

Med hensyn til stenstrøningerne gælder det om at friholde en bred zone af strandplanet langs kysten og heller ikke dette skulle blive nævneværdigt påvirket af anlægget.

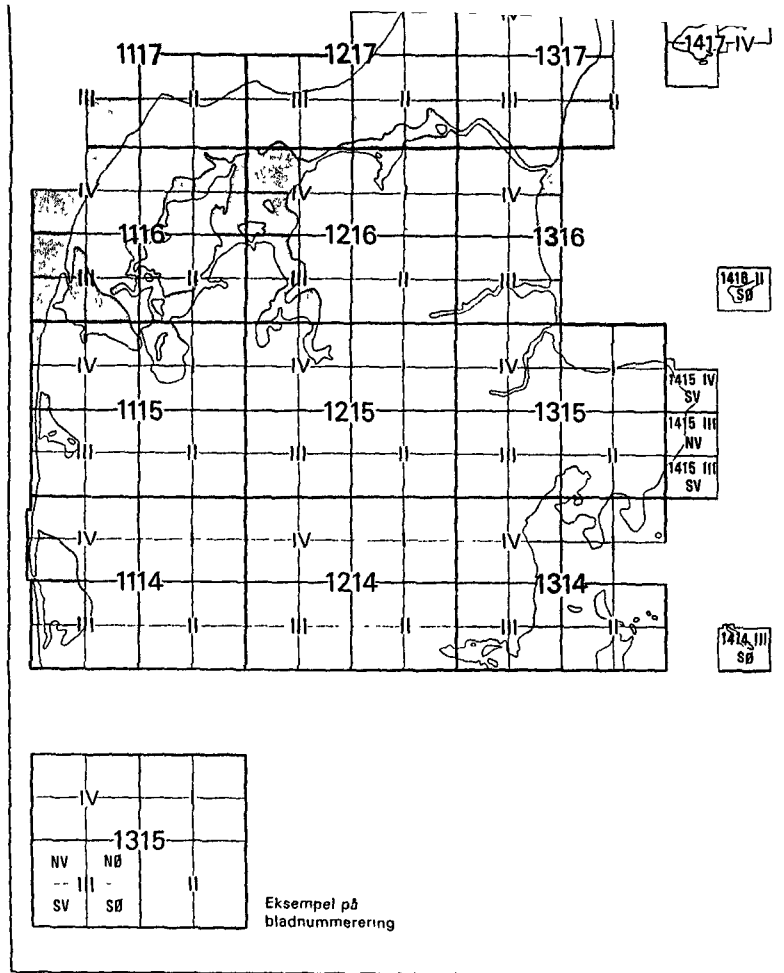
I forbindelse med anlægsfasen foreslår jeg, at

- man foretager en geologisk besigtigelse udmiddelbart inden man går igang
- entreprenøren, hvis han under opbygningen af anlægget støder på en større stenstrøning eller større sten, skal tilkalde en geolog. Det vurderes da, hvorledes stenstrøningen evt. skal registreres, om stenene skal udnyttes til en lille friluftudstilling, til landskabspleje eller lign.

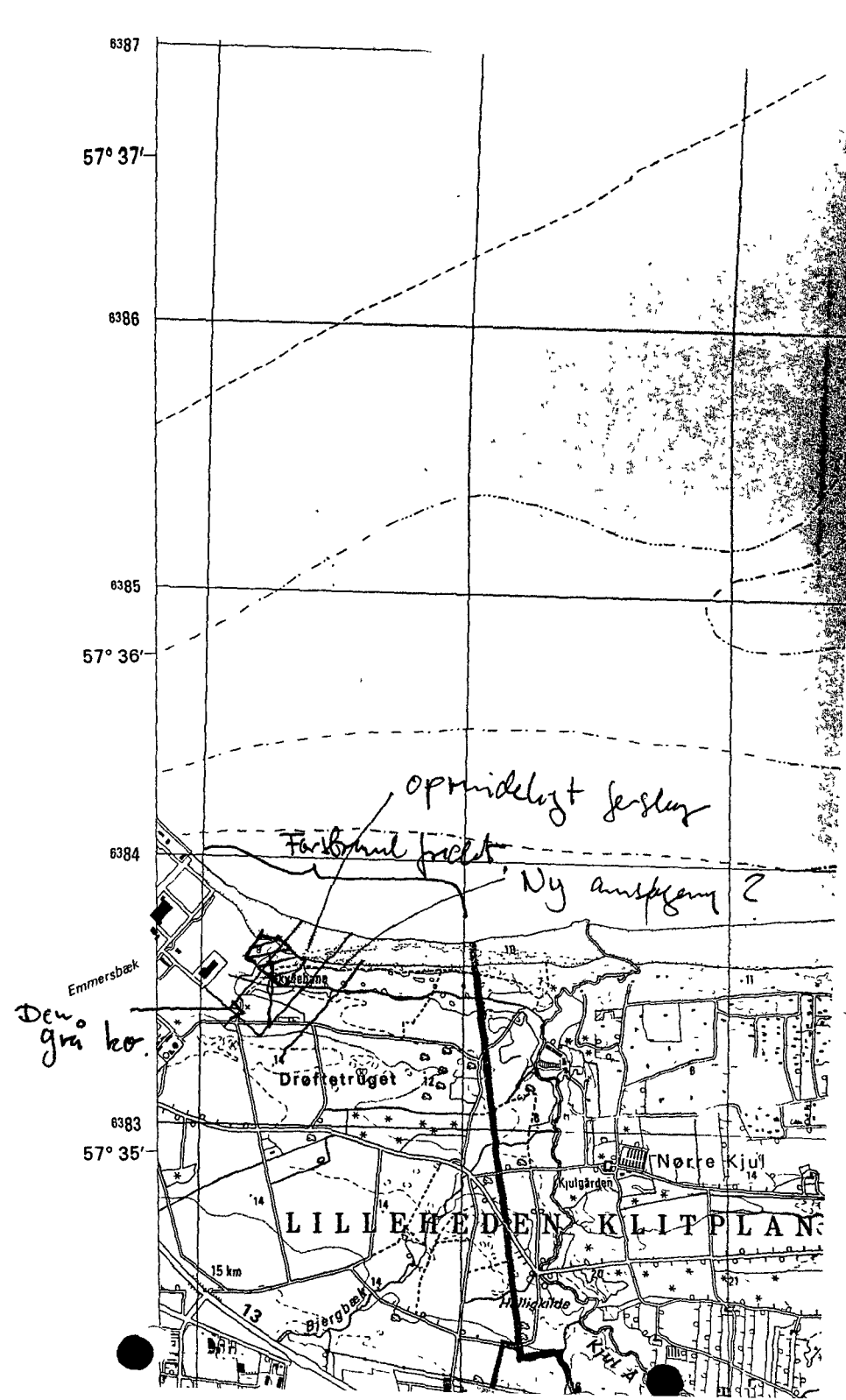
Steen Andersen

PS. Geolog Niels Peder Mortensen, Nordjyllands Amt besigtiger området en af de første dage.

Vurderingen vil næppe ændres, men muligvis kan forklaringen præciseres og selve arealet beskrives nærmere geologisk.

GEODÆTISK INSTITUT

Hirtshals havn
Att. Teknisk chef Peter Ydesen

P.Ydesen@HirtshalsHavn.dk og
Hirtshalshavn@hirtshalshavn.dk

Det åbne land
J.nr. NST-4119-00035
Ref. johei
Den 1. december 2014

Tilladelse til flytning af Emstenen i forbindelse med udvidelse af Hirtshals Havn

Naturstyrelsen har modtaget kopi af Trafikstyrelsens principielle tilladelse af den 3. november 2014 til udvidelse af Hirtshals Havn. Projektet omfatter en landudvidelse øst for den eksisterende havn samt etablering af en ny indfaldsvej. Området til landudvidelsen ligger nordøst for Hirtshals Østhavn og udgør ca. 200.000-250.000 m². Formålet med projektet er bl.a. at muliggøre en bedre trafikafvikling af færgetrafikken fra Fjord Line Terminalen (Nordsø Terminalen) samt sikre fortsat drift og udvikling af havnen.

Den planlagte landudvidelse inddrager områder, der er omfattet af *Bekendtgørelse af 23.7.1947 om Fredning af Forstranden Øst og Vest for Hirtshals*. Fredningen omfatter forstranden øst og vest for Hirtshals og beskytter de store sten på stranden. Disse sten må ifølge bekendtgørelsen ikke ”*fjernes, flyttes, kløves, undergraves eller paa anden Maade gøres til Genstand for noget Angreb, som kan paavirke den Naturtilstand, hvori de hidtil har henligget*”.

På området omfattet af landudvidelsen findes i dag dog kun en enkelt, men meget stor sten, Emstenen.

Der er som grundlag for Trafikstyrelsens principitilladelse udarbejdet en VVM-redegørelse, som bl.a. omfatter en redegørelse fra GEUS om forholdene vedr. Emstenen og dennes historie. Det skønnes her, at stenen har et volumen på ca. 30 m³ og vejer omkring 75 tons. Rapporten beskriver, at der øst for havnen allerede i dag foregår en aflejring af sediment, således at kysten løbende rykker frem. Den store markante Emsten vurderes på sigt også at ville forsvinde som et markant landskabsselement.

Trafikstyrelsen finder, at det er en hensigtsmæssig løsning at flytte den fredede Emsten længere mod øst, idet Trafikstyrelsen vurderer, at der er redegjort tilstrækkeligt for, at der er behov for en havneudvidelse i den udstrækning, der er fremlagt i VVM-redegørelsen. Trafikstyrelsens tilladelse er givet på en række vilkår, bl.a. at Emstenen skal flyttes mod øst, så den fortsat kan opleves som et markant punkt i landskabet øst for havnen, idet man gør opmærksom på, at flytningen af Emstenen kræver godkendelse fra Miljøministeriet.

Naturstyrelsen har tillige modtaget kopi af Hjørring kommunes VVM-tilladelse af 3. november 2014 til etablering af landudvidelse og ny indfaldsvej. Projektets

miljøpåvirkninger skal reduceres med en række afværgetiltag, og et af disse er, at ”Emstenen flyttes mod øst, så den fortsat kan opleves som et markant punkt i landskabet øst for havnen. Flytningen af Emstenen forventes stillet som vilkår ved en dispensation fra fredning af stenen. Naturstyrelsen er myndighed i forhold til fredningen”.

Naturstyrelsen har fra Rambøll modtaget ansøgning af 6.8.2014 om flytning af Emstenen, idet det foreslås, at Emstenen flyttes mod øst til ca. 250 meter øst for den nye landudvidelse, samt at den placeres på en vanddybde, der svarer til den nuværende. Derved vil den samme del af stenen kunne ses som i dag, og stenen vil visuelt have det samme udtryk.

Naturstyrelsen er med § 16, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 973 af 29.8.2014 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Naturstyrelsen, bemyndiget til at træffe afgørelser vedr. undtagelser fra bekendtgørelser om fredning.

Havneudvidelsen kan alene realiseres med den ønskede udstrækning, hvis der meddeles dispensation fra fredningsbekendtgørelsen. Naturstyrelsen er enig med Trafikstyrelsen og Hjørring kommune i, at en flytning af Emstenen er den bedste løsning under omstændighederne.

Naturstyrelsen meddeler hermed dispensation fra fredningsbekendtgørelsen til flytning af Emstenen. Der er ved dispensationen lagt vægt på, at ansøgningen er baseret på tungtvejende samfundsmæssige hensyn, at oplevelsen og fortællerværdien af Emstenen efter flytningen i det væsentlige vil være bevaret, samt at Emstenen også efter flytningen vil være omfattet og beskyttet af fredningsbekendtgørelsen. Naturstyrelsen vurderer derfor, at det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Dispensationen gives på følgende vilkår:

- at Emstenen flyttes ca. 330 meter mod øst, ca. 250 meter øst for den nye landudvidelse
- at Emstenen skal flyttes inden der etableres opfyldning i området omkring den
- at Emstenen placeres på samme vanddybde/bundkote som den nuværende placering
- at Emstenen skal ikke nedgraves ud over, hvad der er nødvendigt for at den ligger stabilt på underlaget
- at Emstenen efter flytningen vender på samme måde som den ligger i øjeblikket, således at den overside og det toppunkt, der vender opad i dag, også vender opad efter flytningen

Naturstyrelsens afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Med venlig hilsen

Jørgen Heinemeier
landinspektør
Tlf. direkte: 7254 4840 - e-mail: johei@nst.dk

Kopi til orientering:

- Trafikstyrelsen
- Hjørring kommune
- Kulturstyrelsen
- Rambøll
- Danmarks Naturfredningsforening
- Naturstyrelsen Vendsyssel

Illustration af tidligere situation med store sten ved stranden

Laurits Tuxen (f. København 1853, d. sst. 1927)

Parti fra havnen i Hirtshals ved "Emmestenen". Sign. L. Tuxen 70. Olie på lærred. 31×42.

Studie fra akademitiden hvor Tuxen i 1870 for første gang besøgte Nordjylland.